

Hírlevel

VI. évf. 5. szám

BME Rektori Hivatal

2005. május 31.

Tudományos és Nemzetközi Igazgatóság
Nemzetközi Kapcsolatok Irodája

Felelős szerkesztő: Tokai András főtanácsos, NKI irodavezető

A *Nemzetközi Hírlevelek* egyes számai, illetve további információk Irodánkról és a BME nemzetközi szerződéseiről megtalálhatók a honlapon: <http://www.tudig.bme.hu/nki/keret2.html>

Tájékoztató:

10 éves a CEEPUS program. (Közép-Európai Felsőoktatási csereprogram)

A program célja, hogy lehetővé tegye a részt vevő országok felsőoktatási intézményeinek az oktatói és hallgatói mobilitást.

A CEEPUS program az 1994/95-ös tanévben indult az 1993. december 8-án Budapesten Ausztria, Bulgária, Magyarország, Lengyelország, Szlovákia és Szlovénia felelős miniszterei által aláírt egyezmény alapján. Az egyezmény lehetőséget biztosít újabb tagországok belépésére. Így 1995-ben Horvátország, 1996-ban a Cseh Köztársaság, majd 1997-ben – kilencedik országgént – Románia is csatlakozott.

A CEEPUS országok mobilitásának kiterjesztése érdekében létrejöttek tematikus hálózatok is, melyek segítségével dél-kelet-európai országok (Albánia, Bosznia-Hercegovina, Macedónia, Szerbia és Montenegró) is csatlakozhattak.

A kezdeti 5 éves periódus után a program működését 1998. február 7-én 2004. december 31-ig meghosszabbították.

A tagországok közti kiegyensúlyozott partnerkapcsolatok és a létrehozott közös pénzügyi alap biztosította a program stabilitását, amely minden részt vevő országban sikeresnek és eredményesnek bizonyult. Ennek figyelembevételével a partner országok egy ún. második szakaszból határoztak a **CEEPUS II.** létrehozásával, mely **2009. december 31-ig** biztosítja a program további működését. Az új egyezmény bővíti a tevékenységi kört és 10. országgént Szerbia és Montenegró a 2005/2006-os tanévtől teljes jogú tagként belépett a programba.

Az új egyezmény megerősíti a korábban bevált tevékenységek körét és **új elemeket** is tartalmaz. Egyik igen fontos újdonsága az Egyezménynek az, hogy azon felsőoktatási intézmények körét, amelyek részt vehetnek a programban, a **Bologna-Deklaráció** szellemében határozza meg. **2005-től évente listát kell készíteni a CEEPUS országok által hivatalosan akkreditált intézményekről.**

A program hangsúlyt helyez a ECTS (European Credit Transfer System) rendszer alkalmazására és a közös diplomaprogramok kidolgozására, ezáltal is elősegítve a két Bologna-cél megvalósulását, az oktatói és hallgatói mobilitás jelentős szerepét továbbra is kiemelve. Az ösztöndíjas időszakok tekintetében is változást tartalmaz az Egyezmény. A Socrates/Erasmus programhoz hasonlóan az alapképzéses hallgatóknál kötelezővé válik a minimális 3 havi tartózkodás, de PhD, illetve diplomamunkás hallgatók esetében továbbra is marad az 1 hónapos tanulmányi időszak. A tanári mobilitás esetében eddig a minimum 1 hónapos tartózkodás akkor volt hivatalos, ha az oktató legalább 10 napot töltött a fogadó egyetemen, de nem volt kötelező óraszám meghatározva. A CEEPUS II. alapján az oktatóknak 6 tanítási órát kell teljesíteniük.

A CEEPUS programban részt vevő országok által felajánlott fogadási hónapkeretek száma a kezdeti 725 hónapról 4.155 hónapra nőtt. Ezen belül Magyarország – kezdeti 150 hónapos vállalását az utóbbi években több mint 3.5-szeresére emelve – 540 hónapra fogad ösztöndíjasokat tanévenként. Magyarország szerepvállalása a hálózatok koordinálásának tekintve is kiemelkedő, mivel **magyar intézmények a 9 ország 44 hálózatából 13-at koordinálnak.**

A BME az elmúlt 10 évben a csereprogramban 73 hálózatban vett részt. Kiemelkedő volt a 2001/2002-es tanév, amikor 13 hálózatban bonyolítottuk az oktatói és hallgatói mobilitást.

A CEEPUS programmal kapcsolatban felvetődhet, hogy van-e létjogosultsága, hiszen a részt vevő országok nagy része 2004-től EU tagállammá vált, további 2 ország azzá válhat. A válasz egyértelmű: a CEEPUS sikeresen működő, szakmai és szervezeti szempontból is népszerű, olyan regionális **együttműködési program**, amely kiegészíti az Európai Bizottság programjait és nem az EU, hanem a részt vevő országok kormányai finanszírozzák.

A 2005/2006-os tanévre a BME 1 hálózat koordinálására, 4 hálózatban partnerként való részvételre adott be pályázatot a hagyományos együttműködésre, valamint a Bécsi Műszaki Egyetemen közösen pályáztunk 3 éves doktori képzésre. Sajnos idén az új bírálati feltételek alkalmazása és a szoros verseny miatt a pályázatok nagy része – így a BME pályázata is – elutasításra kerültek, ami csak tized pontszámokon múlt. Magyarország által benyújtott 75 pályázatból 35 nyert elfogadást.

Budapest, 2005. május 20.

Petro Edit, intézményi CEEPUS koordinátor

